

Interjú az idén százéves Református Pulmonológiai Centrum főigazgató főorvosával

Ahol minden lélegzet számít

Egy évszázados gyógyító múltra tekinthet vissza a Református Pulmonológiai Centrum Törökbálinton. A jubileum kapcsán dr. habil. Gálffy Gabriella PhD egyetemi docenssel, a Centrum főigazgató főorvosával beszélgettünk az intézmény jelenéről, szakmai munkájáról, a jövőbeli tervekről és a város életében betöltött szerepéről. Az ország második legnagyobb tüdőgyógyászati centrumát érintő kérdések között szó esett a fejlesztésekről, ellátási kihívásokról és a fenntartóválasztás tapasztalatairól is.

– Kérem, mutassa be az intézet jelenlegi helyzetét.

– Intézetünk fő profilja az összes tüdőgyógyászati és tüdő-onkológiai kórkép kivizsgálása és kezelése. Az ország második legnagyobb tüdőgyógyászati centrumánál egyedül az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet rendelkezik nagyobb ellátási kapacitással a tüdőgyógyászat területén. Fontos kiemelni, hogy az egyetemi tüdőgyógyászati központoknál is nagyobb a törökbálinti gyógyító intézmény, melyben három éve a gyógyító munka mellett kutatási részleget is létrehoztunk, hogy a kollegáknak itt helyben legyen lehetősége a klinikum mellett a tudományos munkába is bekapcsolódni, tudományos fokozatot szerezni. Az intézetünkben jelenleg 320 ágyon folyik a

betegellátás, ebből 290, felnőtt betegek ellátására szolgáló ágyat üzemeltetünk, továbbá 30 ágy kifejezetten a gyermekek tüdőgyógyászati ellátását szolgálja. 50 ágyas a légzésrehabilitációs osztályunk, továbbá hatágyas intenzív osztály is működik, úgyhogy a kórház a tüdőgyógyászat teljes portfólióját lefedi, valamennyi területére kiterjed a munkánk. A második legnagyobb tüdőrák ellátó centrumként, évente körülbelül 700 új tüdődaganatos beteget diagnosztizálunk és kezelünk a legmodernebb, személyre szabott onkológiai terápiákkal. Kórházunk területi ellátási kötelezettség alapján főként Pest vármegye és Budapest XI. kerületi lakosainak fekvőbetegellátását végzi, amelyen felül – ha szabad kapacitásunk megengedi – az ország egyéb terüle-

teiről is fogadunk betegeket. Másfél millió lakos tartozik ehhez a területhez, ami nem kevés, sőt, a rehabilitációs osztályunkhoz szinte teljes Nyugat-Magyarország, azaz közel négy és fél millió polgár. Az aktív osztályokon kívül számos szakrendeléssel állunk a törökbálintiak rendelkezésére, egészen pontosan 10 szakrendelést biztosítunk. 2025-ben megközelítőleg tízezer felnőtt és ezer gyermek beteget kezeltünk fekvőbeteg osztályainkon, ambulanciánkon pedig megközelítőleg 100 ezer páciens kapott ellátást. 2024 szeptemberében palliatív szakambulancia nyitásával szélesítettük a portfóliónkat. Országos centrumként működnek betegellátó egységeink a gyermek és felnőtt súlyos asztma, az intersticiális tüdőbetegségek, a tüdőonkológia, a cisztás fibrózis és gyermektuberkulózis ellátásában. A tüdőrákos megbetegedések száma fokozatosan növekszik és sajnos a betegek 70%-a késői, áttétes állapotban kerül diagnosztizálásra, mert későn kerülnek szakorvosi ellátásra. A tüdőszűrés alkalmával van lehetőség arra, hogy korai stádiumban fedezzük fel ezt a betegséget is, ami ekkor még potenciálisan gyógyítható lehet. Mobil tüdőszűrő állomásainkkal Pest vármegye nagy részében végzünk szűrővizsgálatokat, a lakossághoz visszük a szűrés lehetőségét, melylyel 2025-ben közel 110 000 felnőtt lakos élt a kitelepülések során. A tüdődaganatok felismerését és diagnosztizálását követően onkológiai ellátásunk keretében betegeinknek minden Magyarországon elérhető, finanszírozott, modern kezelést biztosítani tudunk. A betegek a kezeléseket elsősorban infúziós formában, kisebb részben tabletta kezeléssel, úgynevezett kúraszerű ellátás keretében kapják, de van lehetőségünk fekvőbeteg elhelyezésre azoknál a betegeknél, akik messziről jönnek, vagy nehezen közlekednek, illetve vannak olyan terápiás protokollok, amik több napig tartanak. Az elmúlt években jelentős változás történt a tüdődaganat kezelésében. A hagyományos kemoterápiák mellett megjelentek az új célzott és immunterápiás kezelések.

Ezek segítségével betegeknek jó életminőséget és hosszú távú túlélést tudunk biztosítani. Intézetünkben, mivel nagyszámú tüdőrákos beteget kezelünk, törekszünk arra, hogy onkológiai ellátással kapcsolatos orvosi kutatásokat is végezzünk. Emellett asztma, COPD, alvás alatti légzésszavarok és a tüdőfibrozis területén is végzünk vizsgálatokat. A legtöbb betegünk dagasztott betegség kivizsgálására érkezik, de nagy számban látunk el különböző akut betegségekkel érkező pácienseket, mint például alsó légúti fertőzések (hörögő- ill. tüdőgyulladás), tüdőembólia, autoimmun betegségekhez társuló kórképek, illetve a krónikus hörögösűkülettel járó tüdőbetegségeket, mint az asztma vagy a COPD. A nagyon súlyos állapotú, légzési elégtelenségben szenvedő, légzéstartogatást igénylő betegek ellátása az intézetünk intenzív osztályán történik. A Református Pulmonológiai Centrumban működik a második legnagyobb forgalmú hazai alváscentrum, ahol nemcsak felnőtteknél, hanem gyermeknél is végzünk alvásvizsgálatokat. Az országban elsőként vezettük be egyes alvás alatti légzésszavarok kezelésére alkalmazott terápiás készülékek telemedicinás felügyeletét, mely lehetővé teszi az alvás alatti légzésszavar miatt kezelés alatt álló, gondozott betegek személyes megjelenés nélküli ellenőrzését. A Református Pulmonológiai Centrum gyermekosztálya az ország egyedüli önálló gyermektüdőgyógyászati osztálya. A szakmai elhivatottságunk és szakmai sikereink motiválnak bennünket a napi munkában. Annak örülünk, ha minél több gyógyult és elégedett beteg távozik az intézetünkéből. Az egyik legnagyobb szakmai sikerünk közé tartozik, hogy a krónikus tüdőbetegségek közül, a súlyos asztmában és a cisztás fibrózisban az új megjelenő biológiai és modulátor terápiákkal jelentős életminőségbeli javulást tudunk a betegeinknél elérni.

- Egy tüdő- és légúti betegség, a Covid-19 írta át legerőteljesebben a közelmúlt világtörténelmét. Miként vette fel a harcot a Törökbálinti Tüdőgyógyintézet a Coviddal?

- A Covid-19-világjárvány 2020-tól különösen érintette a tüdőgyógyászati ellátást, hiszen légzőszervi betegségként a tüdőintézetek kerültek a frontvonalba. A járvány tombolása alatt a Törökbálinti Tüdőgyógyintézet működését is át kellett szervezni úgy, hogy a tüdőgyógyászati, onkológiai betegeken kívül szeparáltan meg tudjuk oldani a covidos betegek ellátását, emiatt más részlegek működését – például a légzésrehabilitációt – átmenetileg fel kellett

áldozni, miközben biztosítani kellett a nem covidos tüdőbetegek és az onkológiai betegek biztonságos ellátását is. Az intézet ebből a szempontból előnyben volt sok más kórházzal szemben, mert 2018-ban egy külön onkopolmonológiai és diagnosztikai központot nyitottunk meg, amely lehetővé tette, hogy a tüdődaganatos betegeket ebben a külön épületben kezeljük, a fertőző és nem fertőző betegek teljes szeparálása mellett. Ennek köszönhetően nálunk még emelkedett is az onkológiai kezelések száma, miközben más intézetekben jellemzően számottevően csökkent, mert nem tudtak megfelelő szeparációt biztosítani. A diagnosztika és a röntgenvizsgálatok is elkülönítve működtek, így a daganatos betegeket biztonságosan tudtuk kezelni, és más intézetekből is fogadtunk betegeket. A járvány nagy kihívást jelentett az intézetnek és az egész országnak, a dolgozóknak, hiszen a működést új szerkezetre kellett átalakítani. Kiemelném, hogy Intézetünk a Covid alatt az egyik legnagyobb és legjobban szervezett oltóközponttá vált 87613 oltást adtunk be a lakosságnak. A járvány későbbi szakaszában, az átoltottság növekedésével a Covid már kevésbé volt súlyos, inkább influenzaszerű tüneteket okoz, és ma már nem jelent ugyanolyan kihívást, mint 2020 és 2022 között.

- 2024. március 1-től a kórház fenntartója a Magyarországi Református Egyház. Mi változott azóta?

- A magas szintű betegellátás további biztosítása mellett igyekszünk minél nagyobb figyelmet fordítani a betegek lelki egészségére is. A betegek bizalommal fordulhatnak kórház lelkészéhez, és szükség esetén pszichológus szakember segítségét is igénybe vehetik. Különösen hangsúlyos ez számunkra, hiszen a szenvedő embernél fájdalom van a testben és a lélekben egyaránt. Egyházi intézményként az egyház értékrendjével való azonosulásunk az intézmény működésében és döntéseiben megnyilvánuló keresztyén erkölcsi normákon és tanításokon keresztül is megjelenik, mint az emberi méltóság tiszteletében, a közösség szolgálatában, a szolidaritásban és felelősségvállalásban és a pasztorálásban. Ez utóbbit egyaránt biztosítjuk betegeknek, hozzátartozóik, és igény szerint dolgozóink számára is. Azzal, hogy a Magyarországi Református Egyház lett a kórház fenntartója, a 2021 előtti állapothoz hasonlóan újra van saját gazdasági-műszaki szervezetünk, és intézményünk önállóan működő és gazdálkodó szervezatként működik. Az intézmény gazdasági-műszaki ellátása 2021. de-

cember 1-jétől ugyanis megszüntetésre került. 2024. március 1-jétől a Magyarországi Református Egyház tulajdonába és fenntartásába kerüléssel költségvetési szervből egyházi intézménnyé alakultunk át, a nevünk Református Pulmonológiai Centrumra változott. A fenntartóváltással egyidejűleg viselkedésünk a gazdasági-műszaki ellátás valamennyi szervezeti egysége felett a munkáltatói és irányítási, szervezési, vezetési, ellenőrzési jogköröket. Az egységes, integrált intézményként történő működtetés ismét költségvetésközzé vált. Biztos vagyok benne, hogy ez az egység elengedhetetlenül fontos egy kórház működésében, a gyors beavatkozások, a feladatok időben történő elvégzése, a hatékony munkaerő-gazdálkodás egyaránt hozzájárul az intézmény gazdaságos működtetéséhez. A fenntartóváltás további fejlődéseket hozott az életünkben.

- Hogyan változott a fenntartóváltással együtt a kórház finanszírozása?

- Az intézmény továbbra is közfeladatot ellátó, egészségügyi szolgáltatóként működik, változatlan szakmai feladatellátással. A fenntartóváltást megelőzően rendelkezésre álló feladatmutatókkal, kapacitással és struktúrában, változatlan ellátási területtel lettünk egyházi egészségügyi szolgáltató. Az intézmény finanszírozását továbbra is kormányrendeletek alapján a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő teljesítményfinanszírozás alapján biztosítja. Az intézmény dolgozóit az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény hatálya alá tartoznak. Tehát alapjaiban a kórház finanszírozása nem változott. A többi egészségügyi intézményhez hasonlóan részesülünk belügyminisztériumi támogatásban. Az éves költségvetésünk elfogadásakor a Magyarországi Református Egyház lehetőségein belül közegyházi támogatást adhat meghatározott beruházás megvalósítása céljából. A szakmai fejlesztési terveket, és annak finanszírozását a fenntartóval közösen dolgozzuk ki a lelki támasz megtalálásán túl a hit és gyógyítás egységének építésében is meghatározó jelentőséggel. A Magyarországi Református Egyházzal nyújtjuk be költségvetésünket és negyedéves, éves beszámolóinkat, melyeket a Zsinat fogad el. Az intézmény szakmai irányítója továbbra is a Belügyminisztérium. A betegellátás körülményeit, színvonalát emellett igyekszünk emelni, különböző pályázatokon történő indulásokkal. Úgy gondolom, református kórházként többet tudunk nyújtani a betegeknek, és hozzátartozóiknak is, hiszen a lelki gondozásra még nagyobb figyelmet tudunk intézményesítetten szentelni.

– Milyen kapcsolatot ápolnak az önkormányzattal?

– A Törökbálinti Tüdőgyógyintézet 2012-ig önkormányzati intézményeként működött. Tevékenysége mindig is speciális volt, elsődlegesen a tüdőbetegségek gyógyítására jött létre, 1926-ban akkor még elsősorban a kor meghatározó betegségére, a tbc kezelésére specializálódott, majd később, fokozatosan alakult át más tüdőbetegségek gyógyítására is. A 2012-es év jelentős változásokat hozott az önkormányzatok által működtetett kórházak életében, állami fenntartásban működő költségvetési szervekké alakultak át. Így volt ez intézményünk életében is. Az Önkormányzat közvetlen irányítói, fenntartói feladatai megszüntetésre kerültek, az ingatlan a Magyar Állam tulajdonába került, de az oda-vissza

se, melynek szakmai hátterét, túsák szervezését, lebonyolítását, a résztvevők egészségügyi adatainak kiértékelését, a szakmai feladatok ellátását intézményünk biztosítja. Mindezek mellett a közeljövőben Egészség Nap szervezésével is hozzá kívánunk járulni a betegségek szűréséhez, az egészség tudatosság fejlesztéséhez. Az Önkormányzat jubileumunk megünnepléséhez is hozzájárul, biztosítja a helyszínt, a Munkácsy Mihály Művelődési Házat az áprilisi rendezvényünkhöz.

– Milyen szakmai tervei vannak főigazgatóként a közeli- és a távoli jövőt illetően?

– Az első és legfontosabb most is és a jövőben is a Református Pulmonológiai Centrum vezetése számára, hogy a lehető legmagasabb szintű szakmai ellátást

igyekszünk vidékről is vonzó feltételeket biztosítani számukra, többek között nővérzáróval és megfelelő lakhatási lehetőségekkel. Tisztában vagyunk az egészségügyben tapasztalható szakdolgozóhiánnyal, ezért folyamatosan hirdetjük az álláslehetőségeket, és fontosnak tartjuk, hogy a szakdolgozók továbbképzési lehetőségeket is kapjanak. Az elmúlt években arra törekedtünk hogy minden osztályt felújítsunk, mert a jó munkakörülmények nélkülözhetetlenek a munkatársak idevonzásához és megtartásához – nemcsak az orvosok, hanem a szakdolgozók és a gazdasági dolgozók számára is. Főigazgatóként is aktív maradtam a betegellátásban, mert fontosnak tartom, hogy vezetőként is lássam a mindennapi ellátás kihívásait. Ezt a kettős szerepet – menedzselni az intézetet és aktívan gyógyítani – hivatásomnak tekintem. Nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy az Intézetünk és más kórházak közötti jó szakmai kapcsolatot tovább bővítsük mind a klinikum, mind az orvosi kutatás területén. Kiemelkedő fontosságú számunkra az is, hogy a kollegák, orvosok és szakdolgozók egyaránt folytassanak munkakörülmények megfelelő tudományos tevékenységet, előadásokkal részt vegyenek hazai és nemzetközi konferenciákon, hogy be tudjuk mutatni azt a munkát, amit végzünk a Református Pulmonológiai Centrum keretei között. Jómagam és a kollégáim egy része is vezető szerepet tölt be a Magyar Tüdőgyógyász Társaság és más szakmai szervezetek különböző szekcióiban. Mindannyiunk fő célja az, hogy a tüdőgyógyászat széles portfóliója és tüdőrák ellátása tovább fejlődjön Magyarországon. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatal szakembereket motiváljuk és bevonjuk a szakmába – megmutatva számukra a tüdőgyógyászat vonzó oldalát gyakorlati képzéseken és országos konferenciákon keresztül. Az intézetben rendszeresen szervezünk szakmai rendezvényeket és továbbképzéseket, és szeretnénk ezt a sorozatot tovább bővíteni, erősítve ezzel intézetünk országos szakmai jelenlétét és vonzerejét. Büszkéek vagyunk az elmúlt 100 éves múltunkra, elköteleződésünkre a tüdőbetegségek gyógyításában, az elért eredményeinkre, folyamatos fejlődésünkre. Tisztelettel adózunk elődeinknek, akik stabil feltételeket teremtettek számunkra és így a jelenben magas szakmai színvonalon, megfelelő körülmények között, széles portfólióval végezhetjük munkánkat. Elkötelezettek vagyunk a szakmai fejlődésünk jövőbeli továbbvitelére.

■ BESZTERCZEY JUDIT

kapcsolat nem szakadt meg, így lehetőségeinken belül mindig igyekeztünk figyelembe venni Törökbálint Város Önkormányzatának igényeit, megbeszélni az együttműködésünk lehetséges formáit. Az intézmények által ellátott feladatok igazodva a kórház specialitásaihoz kerültek fejlesztésre. A járóbeteg-szakellátásba igyekeztünk a lakosságközeli ellátásokat megtartani, hogy a törökbálintiak helyben igénybe tudják venni, azonban az ellátásunkhoz szorosan nem tartozó kis szakmák indítására, fejlesztésére már nem nyílt lehetőségünk, a döntés nem a mi kezünkben volt. Az Önkormányzattal mindezekről függetlenül a lakosság egészségét szolgáló programokon együttműködésre törekszünk, így valósult meg a Kardiotanösvény kiépítése és működtetése

tudjuk adni a betegeinknek, megfelelő körülmények között, megfelelő humán erőforrás segítségével. Folyamatosan arra törekszünk, hogy a legkorszerűbb diagnosztikai eszközöket szerezzük be, és elsőek között vezessük be a legújabb technikákat, amelyekkel emelni tudjuk a szakmai ellátás színvonalát. Ezt örököltük a múltbéli vezetőinktől és ezt a szemléletet szeretnénk a fiataloknak, az utódoknak is átadni. Emellett nagyon fontos a menedzsment számára az is, hogy a dolgozóink, orvosaink, szakdolgozóink, egyéb nem egészségügyi dolgozóinknak megfelelő munkakörülményeket tudjunk biztosítani, hogy a sok munka mellett jó érzéssel dolgozzanak az Intézetünkben. Kiemelten fontos a szakdolgozók toborzása és megtartása, ezért